

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โทร. ๔๐๕๖

ที่ ศธ ๐๒๐๓.๖/-

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานผลการประชุมวิชาการ เรื่อง การศึกษาตลอดชีวิตกับความท้าทายใหม่ในยุคดิจิทัล

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ตามที่ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มอบกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้แทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมการประชุมวิชาการ เรื่อง การศึกษาตลอดชีวิตกับความท้าทายใหม่ในยุคดิจิทัล ในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร อาคาร ๕๖ ปี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นั้น

ในการประชุมดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นเจ้าภาพดำเนินการ โดยมี นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นประธาน ภายหลังเปิดการประชุมได้มีการอภิปราย เรื่อง การศึกษาตลอดชีวิตกับความท้าทายใหม่ในยุคดิจิทัล โดยมีนายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต เป็นผู้ดำเนินรายการ และมี รองศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ คณะอนุกรรมการการจัดการเรียนการสอน กอปรศ. เป็นผู้ร่วมอภิปราย สารสำคัญของการประชุม แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ ๑ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อ ๕ ประการคือ ๑) เชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน ๒) เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ๓) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ๔) เชื่อว่าการเรียนรู้สามารถผ่านกรลงมือกระทำ และ ๕) เชื่อว่าความรักในการเรียนรู้ นำสู่ความสำเร็จ พื้นฐานความเชื่อดังกล่าวทำให้มีความพยายามที่จะจัดการเรียนการสอนแบบนอกระบบและตามอัธยาศัยขึ้นมาเป็นระยะเวลายาวนานกระทั่งปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และการก้าวสู่ยุคดิจิทัล ทำให้รูปแบบของการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน ที่เห็นได้ชัดเจนคือการมีสื่อการเรียนรู้ ข้อมูล และองค์ความรู้ขนาดใหญ่ที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็วขึ้น การจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะในระบบโรงเรียน ตามอัธยาศัย และการศึกษาต่อเนื่องที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริงนั้น ต้องอาศัยการปรับตัวทั้งของผู้เรียนและผู้สอน แนวคิดในเรื่องการจัดการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หรือ Ideal Learning Environment ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ ๕ ประการ คือ ๑) ครูและผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้เหมือนกัน ๒) ต้องให้ความสำคัญกับคำถามเพราะคำถามเป็นจุดเริ่มต้นของ Critical Thinking ๓) ความเข้าใจเป็นจุดสำคัญของการเรียนรู้ ๔) นวัตกรรมและการสำรวจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และ ๕) เราเรียนรู้โดยเชื่อมต่อกับโลก การเรียนรู้ อย่่างไรก็ตาม การที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่เรียกว่า Self-Directed Learning (SDL) และการที่จะเกิด SDL ได้นั้นจะต้องเกิดจากการฝึกฝนจนกลายเป็นนิสัย (Habits) ปัจจุบันมีเครื่องมือมากมายที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่ผู้เรียนจะต้องเข้าถึงเครื่องมือเหล่านั้นให้ได้ ซึ่งวิธีการเรียนรู้ (How people learn) คือ ทักษะพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในขณะที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมคือเครื่องมือในการเข้าถึงความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาในปัจจุบัน

/ส่วนที่ ๒ การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล...

ส่วนที่ ๒ การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทยในปัจจุบันนอกจากจะไม่เอื้อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ควรจะมีในศตวรรษที่ ๒๑ แล้ว ยังไม่เตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัลอีกด้วย การวัดและประเมินผลเด็กจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้อง และสิ้นเปลืองงบประมาณค่อนข้างมากในการพัฒนาผู้สอนให้มีทักษะและวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ให้ถึงตัวเด็ก โดยที่ไม่ทราบว่าเป็นสิ่งที่เด็กต้องเรียนรู้นั้นจะมีประโยชน์หรือไม่อย่างไรในอนาคต การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลควรมองไปถึงความสุขในการเรียนรู้ตามความสนใจและความต้องการของแต่ละคนมากกว่าที่จะวัดผลการประเมินจากคะแนน PISA หรือ GAT หรือ O-Net กระทรวงศึกษาธิการต้องเลิกคิดระบบการจัดการศึกษาแบบเดิม ที่โครงการต่าง ๆ เกิดจากนโยบายของผู้บริหารระดับสูง และสั่งการเป็นทอด ๆ แต่ควรนำ Digital Platform ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับทำให้นโยบายบางอย่างสามารถทำได้จริงและเกิดผลจริง มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ที่สำคัญคือทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ยกตัวอย่างเช่น ถ้าโรงเรียนขาดแคลนครู ไม่จำเป็นต้องสรรหาครูมาเพิ่ม แต่ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงข้อมูลหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้มากขึ้น ในประเทศเวียดนาม รัฐบาลเวียดนามจะไม่ใช้งบประมาณเพื่อสร้างโรงเรียนหรือจ้างครูผู้สอน แต่จะใช้วิธีการสร้างองค์ความรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น ใช้งบประมาณไปกับการจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้มีศักยภาพมากขึ้น คนที่อยากเรียนรู้ก็สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ส่วนคนที่ไม่อยากเรียนรู้ก็ไม่ต้องเรียน เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัลและสอดคล้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ส่วนที่ ๓ ประเด็นอื่น ๆ ที่อาจนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สคบศ.

ผลการอภิปรายจากผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า มีแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตที่รวบรวมองค์ความรู้ และเผยแพร่เพื่อให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- www.cbtool.com เครื่องมือสำหรับเปลี่ยนห้องเรียนธรรมดาให้เป็นห้องเรียนมีชีวิต
  - www.cbplc.com ชุมชนการเรียนรู้ของครูแห่งอนาคต
  - mooc.chula.ac.th การเรียนรู้แบบไร้ขีดจำกัด
  - การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (DLTV)
- ทั้งนี้ ได้แนบเอกสารประกอบการบรรยายในการประชุมประชุมวิชาการฯ ดังกล่าวมา

พร้อมกันนี้

๒๐๖๓

กลุ่มอำนวยการ
รับวันที่ 30 พ 2562
เวลา ๐๙.๑๒ น.
ผู้ผ่านเรื่อง
ผู้ตรวจสอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

3 มจร ๖ ๖๖๖๖
 - เวทมนตร์ มอ ๖๖ ๖๖ ๖๖
 ๖๖ ๖๖ ๖๖
 (นาย ศีจธร วัฒนะมงคล)

นางณัฐลีดา ศิริรัตน์

(นางณัฐลีดา ศิริรัตน์)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีฯ

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์
 และบุคลากรทางการศึกษา